

19 stycznia 2000

Firma "OLECH" kontra prawa związkowe

UCHWAŁA IV KONGRESU OPZZ w sprawie naruszenia praw związkowych pięciu federacji działających w handlu

IV Kongres OPZZ popiera działania organów statutowych OPZZ i pięciu Federacji: Związków Zawodowych Pracowników Spółdzielczości i Handlu, Związków Zawodowych Pracowników Handlu i Usług, Związków Zawodowych Pracowników Transportu Handlu Wewnętrznego, Zakładowych Organizacji Związkowych Pracowników Polskiego Handlu Spożywczego, Zakładowych Organizacji Związkowych Pracowników Spółdzielczości "Samopomoc Chłopska", zmierzające do przywrócenia możliwości prowadzenia statutowej działalności przez wyżej wymienione ogólnokrajowe organizacje związkowe. W dniu 27 grudnia 1997 roku bez wymaganego przepisami tytułu wykonawczego przeprowadzono eksmisję naszych związków z budynku przy ul. Złotej 1, dokonano włamania, zniszczono meble, sprzęt, dokumentację związkową.

Działalność pięciu ogólnokrajowych organizacji związkowych została bezprawnie przerwana wskutek rażącego naruszenia obowiązujących przepisów prawa w zakresie zagwarantowanej wolności związkowej w Polsce. Kongres zobowiązuje organa statutowe OPZZ do obrony praw i wolności związkowych.

Realizując uchwałę IV Kongresu, przewodniczący OPZZ, poseł Józef Wiaderny złożył interpelację do ministra sprawiedliwości Hanny Suchockiej w sprawie naruszenia praw 5 federacji. W dniu 17 stycznia otrzymał odpowiedź. Poniżej publikujemy oba dokumenty.

Interpelacja nr 2928 do ministra sprawiedliwości w sprawie zajęcia majątku pięciu federacji związków zawodowych przez firmę "Olech" SA

Blisko dwa lata temu do budynku położonego w Warszawie przy ul. Złotej 1, będącego siedzibą pięciu federacji związków zawodowych: Federacji Związków Zawodowych Pracowników Spółdzielczości i Handlu, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Handlu i Usług, Federacji Związków Zawodowych Pracowników Handlu Wewnętrznego, Federacji Zakładowych Organizacji Związkowych Pracowników Polskiego Handlu Spożywczego, Federacji Zakładowych Organizacji Związkowych Pracowników Spółdzielczości "Samopomoc Chłopska", wtargnęli przedstawiciele firmy "Olech" SA z Gdańska, zajmując budynek poprzez włamanie się do pomieszczeń związkowych. Według informacji związków firma "Olech" SA zawłaszczyła majątek związkowy o wartości ok. 300 tys. zł, dokonała zniszczenia mienia ruchomego oraz dokumentacji związkowej.

W piśmie z dnia 14 kwietnia 1998 r. (zn. PR III A 125/97) prokurator generalny stwierdził ponad wszelką

wątpliwość naruszenie przez firmę "Olech" SA norm prawa karnego poprzez zabór mienia.

W dniu 17 sierpnia 1998 r. Prokuratura Rejonowa Warszawa-Śródmieście sporządziła akt oskarżenia przeciwko prezesowi firmy "Olech" SA oraz ówczesnemu kierownikowi kierującemu włamaniem i przekazała go do Sądu Rejonowego w Warszawie do VI Wydziału Karnego. Ponadto 5 wspomnianych federacji związkowych wniosło do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy do II Wydziału Cywilnego powództwo o przywrócenie naruszonego posiadania z wnioskiem o zabezpieczenie roszczenia. Pomimo upływu blisko dwóch lat sąd nie rozpatrzył sprawy.

Firma "Olech" SA zasłania się faktem, iż wspomniana nieruchomość - działka o powierzchni 1011 m² wraz z budynkiem - została przekazana firmie nieodpłatnie w użytkowanie wieczyste w formie aktu notarialnego w dniu 4 czerwca 1997 r. przez Dzielnicę Śródmieście Gminy Warszawa-Centrum.

Warto dodać, że owa nieruchomość jest od 1953 r. w użytkowaniu związków zawodowych, zaś od 1995 r. przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie toczy się postępowanie o przeniesienie przez gminę prawa do użytkowania wieczystego na związki zawodowe (sygn. akt I c 1880/95).

Przewidywane jest ogłoszenie upadłości spółki "Olech" SA. Istnieje obawa, że upadłość firmy "Olech" SA może pozbawić federacje związkowe prawa do dochodzenia słuszných roszczeń, a głównie możliwości odzyskania zagrabionego mienia znacznej wartości.

W związku z powyższym zwracam się do pani minister z następującymi pytaniami:

1. Czy w toku postępowania prokuratorskiego badana była sprawa prawidłowości przekazania w wieczyste użytkowanie firmie "Olech" SA nieruchomości przy ul. Złotej 1 w Warszawie?
2. Czy badana była sprawa, w jaki sposób firma stojąca - zgodnie z informacjami prasowymi - na krawędzi bankructwa otrzymuje za bezcen nieruchomość w centrum Warszawy?
3. Czy badana była kwestia naruszeń prawa o ochronie zabytków?
4. Dlaczego do czasu zakończenia postępowania nie wniesiono do księgi wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbycia nieruchomości przez firmę "Olech" SA?
5. Jakie działania podjęła prokuratura celem zlikwidowania istniejącego stanu rzeczy oraz przywrócenia posiadania zgodnego z prawem?

Z poważaniem
Poseł **Józef Wiaderny**

Warszawa, dnia 30 listopada 1999 r.

Odpowiedź na interpelację nadeszła na ręce marszałka Sejmu Macieja Płażyńskiego 3.01.2000.

Szanowny Panie Marszałku!

Odpowiadając na przekazaną przy piśmie z dnia 3 grudnia 1999 r. Nr SPS-0202-2928/99 interpelację posła Józefa Wiadernego z dnia 30 listopada 1999 r. w sprawie postępowania dotyczącego bezprawnego zajęcia majątku 5 federacji związków zawodowych przez firmę "Olech" SA uprzejmie przedstawiam co następuje:

W związku ze sporem firmy "Olech" SA i 5 federacji związków zawodowych zrzeszonych w OPZZ dotyczącym nieruchomości położonej przy ul. Złotej 1 w Warszawie Prokurator Rejonowy Warszawa - Śródmieście prowadził dwa postępowania przygotowawcze.

Dochodzenie w sprawie 6 Ds 4509/97/VI dotyczyło zajęcia siłą w dniu 27 grudnia 1997 roku przez przedstawicieli firmy "Olech" SA pomieszczeń przy ul. Złotej 1 w Warszawie oraz usunięcia z nich osób i mienia należących do 5 federacji związków zawodowych zrzeszonych w OPZZ. Postępowanie to prowadzone było w kierunku ustalenia znamion przestępstw z art. 167 § 1 d. kk (zmuszanie pokrzywdzonych federacji do zaniechania korzystania z zajmowanych obiektów), art. 268 d. kk (zniszczenie, uszkodzenie, usunięcie dokumentów) oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (bezprawne utrudnianie działalności związkowej).

W wyniku przeprowadzonego dochodzenia w dniu 17 sierpnia 1998 r. Prokurator Rejonowy skierował przeciwko przedstawicielom firmy "Olech" SA akt oskarżenia zarzucając im popełnienie wymienionych wyżej przestępstw.

Z kolei postępowanie w sprawie 6 Ds 427/98 dotyczyło zmuszania do określonego zachowania pracowników i działaczy 5 federacji związków zawodowych zrzeszonych w OPZZ poprzez usiłowanie dokonania bezprawnej ich eksmisji z budynku przy ul. Złotej 1 w Warszawie w dniach 4 i 5 grudnia 1996 r., to jest czynu z art. 167 § 1 d. kk oraz zatajenia okoliczności mających istotne znaczenie dla wyniku przetargu ogłoszonego przez Zarząd Dzielnicy Warszawa - Śródmieście na budynek przy ul. Złotej 1 w Warszawie, to jest czynu z art. 2 § 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów prawa karnego (Dz. U. Nr 126, poz. 615).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 27 maja 1998 roku dochodzenie w tej sprawie zostało prawomocnie umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego.

W postępowaniu tym kwestia prawidłowości przekazania w wieczyste użytkowanie firmie "Olech" SA nieruchomości przy ul. Złotej 1 w Warszawie i innych z tym związanych okoliczności nie była badana. Należy wszelako nadmienić, że sprawa zbycia tej nieruchomości była przedmiotem kontroli dokonanej w Gminie Warszawa Centrum przez Najwyższą Izbę Kontroli. Z jej ustaleń wynika, że Gmina Warszawa - Centrum - Dzielnica Śródmieście nie naruszyła obowiązującego prawa zbywając nieruchomość przy ul. Złotej 1 na rzecz firmy "Olech" SA.

Wobec takich ustaleń kontroli NIK, która nie stwierdziła by w związku z umową pomiędzy Dzielnicą Śródmieście a firmą "Olech" SA naruszone zostało prawo, w szczególności karne, nie było podstawą do prowadzenia w tym zakresie postępowania przygotowawczego.

Także kwestia naruszeń ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury nie była przedmiotem postępo-

wania, albowiem ani doniesienia pokrzywdzonych federacji, ani okoliczności ujawnione przez prokuratora z urzędu nie wskazywały na potrzebę prowadzenia czynności w tym zakresie.

Jeśli chodzi o pytanie Pana Posła dotyczące wpisu do księgi wieczystej ostrzeżenia o zakazie zbycia nieruchomości przez firmę "Olech" SA, uprzejmie informuję, że do księgi wieczystej Kw Nr 141173 prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Mokotowa dla nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Złotej 1 nie został złożony wniosek o wpis ostrzeżenia o zakazie zbycia tej nieruchomości. Jak wynika z dodatkowych ustaleń jedynie w sprawie II C 68/98 o ochronę naruszonego posiadania toczącej się w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w piśmie z dnia 26 października 1999 r. strona powodowa złożyła wniosek o wpisanie w księdze wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu. Wniosek ten nie został jeszcze rozpoznany, a termin rozprawy został wyznaczony na dzień 25 stycznia 2000 r. Wobec faktu, iż wniosek nie został rozpoznany w terminie instrukcyjnym zakreślonym w art. 732 § 2 kpc Departament Sądów i Notariatu w ramach sprawowanego nadzoru zwrócił się do Prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie o przyspieszenie jego rozpoznania.

Natomiast w sprawie I C 1880/95 prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie dwukrotnie oddalone zostały wnioski o zabezpieczenie powództwa. Mając powyższe na uwadze dodatkowo informuję, że wpis ostrzeżenia o zakazie zbycia nieruchomości może zostać dokonany w księdze wieczystej prowadzonej dla konkretnej nieruchomości jedynie wówczas, gdy sąd w ramach prowadzonego postępowania wyda takie postanowienie w trybie zarządzenia tymczasowego wskutek rozpoznania wniosku o zabezpieczenia na podstawie art. 730 kpc i nast. Postanowienie takie zostanie ujawnione w dziale trzecim księgi wieczystej, o ile strona złoży wniosek o jego wpisanie do księgi wieczystej załączając odpis tego postanowienia.

Zauważyć bowiem należy, że sąd prowadzący księgę wieczystą wpisu takiego dokonuje jedynie na wniosek i nie ma podstaw prawnych do działania z urzędu. Zasada działania jedynie na wniosek zawarta jest w art. 38 ust. 1 Kodeksu postępowania cywilnego, przy czym wniosek taki może zostać złożony jedynie przez osobę na rzecz której wpis ma nastąpić, albo osobę, której prawo ma być wpisem dotknięte. Jakikolwiek odstępstwo od tych zasad może jedynie wynikać z przepisów szczególnych.

Dodatkowo informuję, że do księgi wieczystej Kw 141173 do działu III wpłynął wniosek o wpis roszczenia z przedwstępnej umowy sprzedaży zawartej w dniu 26 lutego 1999 roku. Wniosek został zarejestrowany pod numerem A 3492/99, a w księdze wieczystej figuruje wzmianka o tym wniosku. Wniosek nie został dotychczas rozpoznany.

Odpowiadając na ostatnie pytanie Pana Posła wyjaśniam, że reakcją prokuratury na zaistniałe wydarzenia związane ze sporem o nieruchomości przy ul. Złotej 1 w Warszawie było przeprowadzenie opisanych na wstępie postępowań i wniesienie powołanego wyżej aktu oskarżenia, natomiast kwestia przywrócenia posiadania spornej nieruchomości nie należy do prokuratury, ale jest wyłączną kompetencją sądu, do którego zainteresowane federacje wystąpiły ze stosownym powództwem.

Łączę wyrazy szacunku

Hanna Suchocka